

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Portugalia. — Hiszpania. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Rosya. — Wyspy Jońskie. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 27. grudnia. W myśl przepisu ministeryalnego z dnia 3. czerwca 1850 względem egzaminów maturitatis, będą się odbywać z końcem bieżącego roku szkolnego dla tych abiturjentów, — którzy przy odbytych w wrześniu r. b. egzaminach maturitatis nie otrzymali świadectwa dojrzałości i zostali odesłani do powtórnego egzaminu za sześć miesięcy, albo którzy się tym egzaminom wcale nie poddali, — nowe egzamina maturitatis w obydwóch gimnazyach Lwowskich w ten sposób, że ukończeni uczniowie gimnazyalni obydwóch gimnazyów Lwowskich i gymnasium w Czerniowcach chcący się poddać pod ten egzamin, mają się stawić w Lwowskim gimnazyum akademickim, zaś będący w równym położeniu ukończeni uczniowie gimnazyalni w Przemyślu i Tarnowie w Lwowskim gimnazyum dominikańskim.

Termin, w przeciągu którego wspomnieni uczniowie mają się zgłaszać do tych egzaminów, wyznacza się nieodmiennie do 1. marca 1851, a późniejsze zgłoszenia się nie będą uwzględnione.

Pisemne egzamina maturitatis będą się odbywać w obydwóch gimnazyach Lwowskich począwszy od 22. do 24. marca 1851, a ustne od 31. marca 1851 i w dniach następujących. co się niniejszem podaje do wiadomości powszechnej. — Z c. k. prezydium krajowego.

Wiedeń, 30. grudnia. Dnia 31go grudnia wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CLXII., CLXIII., CLXIV. i CLXV. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, a mianowicie wszystkie 4 zeszyty tymczasem tylko w niemieckim języku.

CLXII. zeszyt zawiera pod

Nr. 474. Rozporządzenie cesarskie z 31. października 1850, którem Jego ces. Mość bierze do wiadomości przedłożoną przez ministerjum dla kultury krajowej i górnictwa organizacyę wyższego ekonomicznego zakładu w Ungarisch-Altenburg.

Zeszyt CLXIII. zawiera pod

Nr. 475. aż włącznie do 494. dekreta ministerstwa handlu, rękodziel i budowl publicznych z różnych dat, któremi ogłoszono częścią nadanie, częścią przedłużenie, częścią przeniesienie własności, częścią nakoniec zgaśnięcie różnych przywilejów.

Zeszyt CLXIV. zawiera pod

Nr. 495. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 13. grudnia 1850, przepisujące formularze dla wykazów statystycznych o sądownictwie karnem, które prokuratorye państwa mają corocznie wydawać.

Nr. 496. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 29go grudnia 1850, którem w skutek najw. uchwały postanowiono, że decyzya względem owych uchwał gmin miejscowych, względem których według ustawy przysłuży ostateczne prawo rozstrzygnięcia gminie obwodowej lub respective wzmocnionemu wydziałowi krajowemu, należy tymczasem do prezydenta obwodowego i respective Namiestnika.

Zeszyt CLXV. zawiera pod

Nr. 497. Rozporządzenie cesarskie z dnia 6. listopada 1850, którem wydano organizacyę sądową dla Galicyi i Lodomeryi z Krakowem, Oświęcimem i Zatorem, tudzież dla Bukowiny.

Dzisiaj dnia 31. grudnia 1850 wyjdzie także madjarsko- i romańsko-niemieckie podwójne wydanie CIX. zeszytu wydanego dnia 10. sierpnia 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku, a dnia 30. listopada 1850 w czesko-, słoweńsko-, serbsko- i kroacko-niemie-

ckiem podwójnem wydaniu, tudzież włosko-niemieckie wydanie VIII zeszytu wydanego dnia 15. stycznia 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku, dnia 6. maja w czesko- i polsko-, a dnia 14. października w ałoweńsko-niemieckim podwójnem wydaniu.

Dnia 28. grudnia 1850 wyszło polsko-niemieckie podwójne wydanie LXXVII. zeszytu wydanego dnia 26. czerwca 1850 tymczasem tylko w pojedynczem niemieckim i serbsko-, kroacko- i romańsko-niemieckim podwójnem wydaniu, a dnia 9. grudnia 1850 w czesko-, włosko-, madjarsko- i słoweńsko-niemieckim podwójnem wydaniu.

Lwów, 13. grudnia. Najjaśniejszy Pan raczył dyplomem własnoręcznie podpisanym wdowę po podpułkowniku Janie kawalerze de *Lenzendorf*, poległym w boju, *Marye Angielike* wraz z trojgiem dzieci w tem małżeństwie spłodzonych, wynieść najtaskawiej do stanu Baronów cesarstwa austryackiego z przydomkiem *Campo di Santa Lucia*.

Lwów, 16. grudnia. Celem utworzenia szkoły trywialnej w Zazdrości, cyrkułu Tarnopolskiego, zapewniła gmina tamtejsza na utrzymanie nauczyciela rocznie gotowizną 86 złr. 15 kr. m. k. — w naturze 27 korcy, 16 garney różnego zboża, które rachując korzec tylko po 2 złr. m. k., wynoszą na pieniądze 55 złr. m. k. — a więc razem 141 złr. 15 kr. m. k.

Oprócz tego podjęła się też gromada wystawić dóm szkolny i opalać go 6 kopami okłotów słomy żytniej.

Ze strony tamtejszego plebana gr. kat. ks. *Nikołaja Latorowskiego* ma każdorazowy nauczyciel przez czas trwającego urzędowania w plebanii zapewnić 3 morgi pola ornego do użytku.

To powszechnie pozytywne dążenie do rozszerzenia nauki ludu podaje się do publicznej wiadomości.

Lwów, 20. grudnia. Najjaśniejszy Pan raczył mocą dyplomu własnoręcznie podpisanego najtaskawiej zezwolić, aby szlachectwo i tytuł tego zaszczytu „*Edler von*“ (szlachetnie urodzony) właściwie tutejszemu posiadaczowi domu i realności, *Antoniemu Gilbert* urodzonemu de *Seydel*, przeszły na przysposobionego sobie syna *Jana Steinbauer-Seydel*.

Sprawy krajowe.

(Wiadomości z Drezdna.)

Wiedeń, 30. grudnia. Dowiadujemy się z Drezdna, że kwestya ekonomii państwa stoi na czele obrad tamtejszych. Pan v. d. *Pfordten*, bawarski prezydent ministrów jest prezydentem wydziału zajmującego się tą kwestyą. Książę *Schwarzenberg* zażądał wysłania jednego z naszych wyższych urzędników do Drezdna, który się ma wyłącznie zająć tą ważną sprawą. Wybór padł na Dr. *Hock*, radcę ministeryalnego w ministerstwie handlu, męża, który pod każdym względem jest zdolny odpowiedzieć temu zadaniu. (Lld.)

(Szczegóły niektóre z projektu do powszechnej austryackiej taryfy cłowej.)

Wiedeń, 30. grudnia. *Oestr. lith. Correspondenz* pisze: Z ułożonego przez właściwą komisję projektu powszechnej, austryackiej cłowej taryfy dla przywozu, wywozu i tranzytu wyjmujemy następujące szczegóły. Projekt ten zawiera w systematycznym porządku podane pod cło przedmioty, według klas profesyjnych, przy czem za podstawę wzięte są urzędowe wykazy naszej komunikacyi handlowej w ogóle. Taryfa jest powszechną, bo zawiera nie tylko cła wchodowe i wywozowe lecz także tranzytowe. Te ostatnie stopniowane są według wartości towarów, a lubo nieco podwyższone, jednakże mniejsze, nizeli w cłowym związku niemieckim. Cła wywozowe są bez porównania w mniejszej kwocie wymierzone niż dotychczas, tak iż niedobór, przypuściwszy nawet większy wywóz, jeżeliby nie przeważało podwyższone o 210,000 złr. m. k. cło od drzewa, wynosiłby około 200,000 złr. m. k. Powód, dla czego cła wywozowe nie zupełnie zniesiono, jest umiejętno-statystyczny. Gdy bez opłaty tej należytości, byłoby iluzorycznem notowanie wywiezionych ilości, podczas gdy ścisła ewidencya w tej mierze, okazuje się z wielu względów niezbędną, a mianowicie przy istotnej reformie taryfy. Co do szczegółowych punktów taryfy wzięto za zasadę następujące motywa:

Przy *kawie*, która w pozycyi cłowej taryfy naprzód idzie, nieważono się zniżyć wchodowego cła na 10 złr., lecz pozostawiono pozycyę 11 złr. od cłowego cetnara, która z różnicą 7 kr. odpowiada istnącej obecnie pozycyi 12 złr. 30 kr. od wiedeńskiego cetnara. (Przy tej sposobności nadmieniamy, że postanowiono osobną wagę cłową; wymiarem oclenia jest głównie cetnar cłowy = 50 ki-

logramów = 89 $\frac{1}{4}$ wiedeńskiego funta, według którego się właściwie redukcye odbywać mają, gdyż pozwolono towary w Lombardji i Wenecji deklarować według wagi metrycznej, a w innych częściach kraju według wagi wiedeńskiej.) Cło od *cukru* pozostało w ogóle nie zmienione, tylko dla okrągłości liczby kilka krajcarów opuszczono. W towarach korzennych uległy najznaczniejszej dla finansów redukcji piment (*Nelkenpfeffer*) i pieprz. Cło od wprowadzonej *siarki* ustanowiono po 5 złr. m. k. od cetnara (waga cłowa); jeżeliby przeciw temu powstały ze strony interesowanych fabryk czeskich reklamacye, należy zważyć, że siarka stanowi podstawę całej przemysłowej chemii, i że dla niej jak najtaniej ten artykuł przychodzić powinien. Przywóz żywego srebra jest wolny, a cło od netto cłowego cetnara postanowiono na 7 złr. 30 kr. m. k. Z wszystkich ofiar, jakich wymaga nowa taryfa dla przywrócenia konkurencji przemysłowej austriackiej z konkurencją zagranicą, największą jest dla finansów zmniejszenie wchodowego cła od surowej bawełny na 5 kr. od cetnara; wszelako ofiara ta jest niezbędną! O pozycjach taryfy na przędzę tudzież inne ważne artykuły podamy później bliższe szczegóły.

(Litg. kor. aust.)

(Dotacza burmistrza miasta Wiednia.)

Wiedeń, 29. grudnia. Dowiadujemy się, pisze *Reichszeitung*, że w sprawie gminy wiedeńskiej uczyniono ważny krok. — Materyalna podstawa burmistrzostwa — dotacza — ma już być postanowioną, i czeka tylko potwierdzenia rządu.

Gmina wiedeńska zamysła wyposażyć swego pierwszego reprezentanta w sposób godny stolicy cesarstwa. Burmistrz miasta Wiednia, reprezentant obywatelstwa stolicy i jego interesów, pierwszy urzędnik miasta ma otrzymać na przyszłość rocznie 10,000 złr. m. k. na koszt reprezentacji 1600 złr. m. k. dodatku na ekwipaż i wolne stosowne pomieszkanie.

Godność burmistrza miasta Wiednia jest tak wysoką, stanowisko jego tak trudne, obowiązki jego tak są przykre, że podobną sumę, jakkolwiek znaczną niemożna poczytać za zbyt dużą. Należy także tracić z uwagi, że tem łatwiej za pomocą dotacji umieścić na tej posadzie najgodniejszego obywatela, najdzielniejszego reprezentanta; że tylko przez bogatą dotację da się uskutecznić, aby ta godność niebyła monopolem bogatych, lecz że i mniej zamożny będzie mógł zająć to stanowisko, które dotychczas wielu dzielnym mężom było nieprzystępne.

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

Wiedeń, 31. grudnia. Wczoraj odjechał c. k. radca ministeryalny w ministeryum handlu Dr. Karol *Hock* na wezwanie pana prezydenta do Drezna, gdzie przy konferencyach czuwać ma w sposób odpowiedzialny nad materyalnemi interesami Austrii, gdyż konferencya zamierza w ogólności zająć się gorliwie dobrem Niemiec.

— Węgierskie władze bezpieczeństwa odkryły niedawno fabrykę banknotów, którą cieśla *Wassyl Ballas* w Aradzie utrzymywał. Prasa banknotów tudzież formy na węgierskie asygnacje krajowe znaleziono w jego pomieszkaniu.

— Upewniają, iż J. M. Cesarz raczył się przychylić organizacji gospodarczego zakładu naukowego w Ungarisch-Altenburg. Zakład ten stoi bezpośrednio pod protektoratem ministeryum kultury krajowej, które raz na rok wysłało komisję dla przekonania się o stanie instytutu. Dyrektor kieruje zakładem, i ma dodane sobie kolegium nauczycieli. Dostojny właściciel ziemi, arcyksiążę Albrecht przyrzekł jak najprzejemniej oddać do użytku folwarku wraz z potrzebami gospodarczemi dla praktycznych uczniom demonstracji. Oprócz tego posiada zakład własne swe chociaż małe gospodarstwo dla czynienia doświadczeń. Plan naukowy przepisuje kurs dwuroczny. (Lit. O. C.)

Najważniejsze pozycye w projekcie cłowej taryfy co do przywozów są następujące:

	od cłowego cetnara	sporc	—	złr.	15	kr.	m. k.
Zboże	"	netto	—	"	45	"	"
Maka	"	sporc	4	"	—	"	"
Oliwa	"	netto	15	"	—	"	"
Tłuszcze	"	sporc	—	"	45	"	"
Koszenila, indygo itp.	"	netto	6	"	—	"	"
Surowa przędza bawełniana	"	"	10	"	—	"	"
bléhowana i przędzona	"	"	12	"	30	"	"
farbowana	"	"	6	"	—	"	"
Surowa przędza lniana	"	"	12	"	30	"	"
bléhowana, farbowana, tudzież nici	"	"	20	"	—	"	"
Towary bawełniane grube	"	"	50	"	—	"	"
średnie	"	"	100	"	—	"	"
cienkie	"	"	250	"	—	"	"
najcieńsze	"	"	7	"	30	"	"
Towary lniane grube	"	"	20	"	—	"	"
ordynaryjne	"	"	50	"	—	"	"
średnie	"	"	100	"	—	"	"
cienkie	"	"	250	"	—	"	"
najcieńsze	"	"	12	"	30	"	"
Towary wełniane grube	"	"	12	"	30	"	"

Dla cieńszych gatunków pozycye cłowe takie same jak przy towarach lnianych i bawełnianych.

Towary jedwabne ordynaryjne netto 250 złr. — kr. m. k.
" " cienkie " 600 " — " " (Lit. oes. cor.)

(Kurs wiedeński 30. grudnia 1850.)

Obligacje długu państ. 5 $\frac{1}{2}$ %—95 $\frac{1}{4}$, 4 $\frac{1}{2}$ %—82 $\frac{1}{4}$, 4 $\frac{1}{2}$ %—74, 2 $\frac{1}{2}$ % — 49.
Akcyje bank. 114 $\frac{1}{2}$. Losy z r. 1834—197, z 1839 111. Akcyje kolei północ. 113 $\frac{3}{4}$.

Ameryka.

(Wiadomości z wyspy Kuby.)

Wiadomości z wyspy Kuby sięgają aż do 20. listopada. Zapomniano już zupełnie o wyprawie generała Lopez. Handel był bardzo ożywiony i wielka czynność panowała na targowicy.

Rząd meksykański zawarł traktat z pułkownikiem Ramsey względem transportu pakunków zagranicznych przez republikę.

Na mocy innej ugody zaprowadzona będzie dwa razy na miesiąc komunikacja między Vera-Cruz a Nowym Orleanem, i między Nowym Yorkiem, a Vera-Cruz z zatrzymaniem się w Hawanie.

Cztery kandydatów ubiega się w Peru o prezydenturę.

Stan rzeczy w Boliwii jest bardzo niepewny, jednak wzmacnia się władza generała Belgu. Trybunał doraźny, który sędzi bez apelacji, skazał na śmierć prezydenta Senatu, pułkownika Lagune jako współwinowajcę w zamachu na życie prezydenta republiki. (Ind.)

Portugalia.

(Stan rzeczy w Lizbonie.)

Lizbona, 19. grudnia. Począwszy od dnia dzisiejszego mają się w wszystkich kościołach odprawiać msze o szczęśliwy połóg królowej.

Zdaje się, że polityka portugalska wkrótce bardzo będzie ożywiona. Wielu reprezentantów ministeryalnych postanowiło niedopuszczyć powtórnego wyboru pana Rebello Cabral na prezydenta izby, a wybrać jego brata Silva Cabral. Rebello stanął jak wiadomo na czele opozycji przeciw ministerstwu, na którego czele stoi drugi brat jego Costa Cabral, hrabia Thomar.

Jeżeli spokój będzie panował w kraju, tedy hr. Thomar oprze się burzy, jego projekt ustawy wyborowej przejdzie większością głosów, kortezy się rozejdą po trzechmiesięcznej sesji, poczem pierwszy minister znajdzie środki do sparalizowania wzrastającego wpływu swego brata Rebello. Legislatywa niebędzie się przeto zajmować kwestyą taryfy. (Ind.)

Hiszpania.

(Flota angielska.)

Z **Barcellona** donoszą z d. 14. b. m.: Flota angielska musiała dla niepogody opuścić spieszenie nasz port, tak że kilku oficerów zostało na lądzie. Przedwczoraj jedyny angielski parostatek wojenny, który jeszcze pozostał w porcie odpłynął za flotą i wziął na pokład 44 pozostałych tu oficerów. Jak słyhać otrzymali oni rozkaz połączenia się z flotą, która w razie, gdyby to na morzu nastąpić nie mogło, będzie czekać na nich w Palmas w Sardynii. (Lit. Oes. Cor.)

Francya.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 29. grudnia, 8. godz. wieczór. Prezydujący zgromadzenia narodowego p. Dupin przesłał rozkaz dyrekcji więzienia za długi, aby przyaresztowanego reprezentanta Mauguin wypuszczono na wolność, co też natychmiast nastąpiło.

Allais założył apelację; w biurach odroczone do jutra dyskusję nad oddaleniem komisarza Yon.

W zgromadzeniu narodowym oczekują bardzo burzliwego posiedzenia z powodu wniosku pana Lefranc.

Słyhać, że w Portugalii do 2. stycznia powołane będą kortezy. (B. Z.)

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego.)

Paryż, 27. grudnia. Posiedzenie narodowego zgromadzenia otworzone o drugiej godzinie pod przewodnictwem pana Dupin. Minister handlu *Dumas* złożył na stole izby żądanie kredytu 500,000 franków dla wielkiej wystawy w Londynie. Potem rozpoczęto drugą naradę nad ustawą do ożywienia handlu z Algierją, która wszakże niezawierała nic ważnego. Jakoż krzesła deputowanych były prawie całkiem opuszczone; sprawą pana Allais zajmują się wszyscy w sali konferencyjnej. Nagle powstaje żywy ruch, gdy minister spraw wewnętrznych, *Barroche* wchodzi na trybunę. Na chwilę sądzą, że idzie o sprawę pana Yon. Atoli minister przedkłada tylko osobistą żalobę na reprezentanta ludu Pascala Duprat, który mu w dzisiejszych pismach publicznych zadał kłamstwo za oświadczenie dane podczas dyskusji nad loteryą sztab złotych. Pascal Duprat twierdził w tych debatach, że minister znał sprawozdanie przeciw loteryi powyższej, które wyszło z jego ministeryum, ale niechciał o niem wiedzieć, chociaż sprawozdanie to zawierało najważniejsze przeciw tej loteryi mówiące fakta. Minister zaprzeczył to na narodowym zgromadzeniu i w *Monitorze*, a Pascal Duprat odpowiedział na to wyraźnym zadaniem kłamstwa. Barroche zaręczał dziś powtórnie, że nieznał namienionego sprawozdania, i nazwał zadanie kłamstwa pana Pascala Duprat bezzasadnem, niesprawiedliwym i potwarczem. *Pascal Duprat* obstając jak najwyraźniej przy swem twierdzeniu kończy temi słowy: „Upewniam, że pan Barroche wypiera się; ja niemam żadnego interesu, pan Barroche ma interes swego portefeuiłu; zgromadzenie niechaj osądzi.“ Barroche powtarza dobitnie swoje zaprzeczenia, i zwraca swego przeciwnika uwagę na to, że jego, to jest oskarżyciela winnością jest dowieść swoje twierdzenie. Po przydłuższej, prawie całkiem osobistej dyskusji między Pascalem Duprat i Barroche, przyczem słuszność zdaje się być na stronie tego osta-

tniego, przeszło zgromadzenie do dziennego porządku. Na uwolnienie handlu między Francją i Algierją (wyjawszy niektóre artykuły) powstają jeszcze raz systematyczni przeciwnicy okupacji tej kolonii, równie jak obrońcy interesów krajowych, a mianowicie rolnictwa, przeciwnie zaś panowie Passy, Dufaure i inni odnoszą nad nimi zwycięstwo. Kwestyę, czyli między produktami, które wolno będzie przywozić z Algierji, rozumie się także zboże w ziarnie, co jednak aż na przyszłość nastąpić może, gdyż Algierją obecnie sama dla siebie nie ma podostatkiem zboża, rozstrzygnięto 429 głosami przeciw 147 potwierdzeniem, poczem posiedzenie zamknięto.

(Sprawa komisarza Yon. — Rozprawy w izbie.)

Paryż, 28. grudnia. Sprawa komisarza Yon zajmuje zawsze jeszcze prawie wyłącznie umysły. Dotychczas zdaje się, że ten urzędnik pozostanie na swojej posiadzie. Biuro podzielone jest wprawdzie w tej kwestyi na dwie równe frakcyje. Lecz z jednej strony przeważa znacznie głos p. Dupin za utrzymaniem pana Yon, a z drugiej postanowili legitymiści stowarzyszenia przy ulicy Rivoli oświadczyć się także w tym duchu, aby utrzymać prerogatywę zgromadzenia narodowego nad władzą wykonawczą. Tym torem pójdzie cała lewa strona i tak zostanie pan Yon na swoim miejscu jakkolwiek wotum zgromadzenia nie będzie się tyczyć jego osoby. Mimo to mogłaby nadzwyczaj burzliwa debata jaka się odbyła na dzisiejszem posiedzeniu izby, popsuć nieco sprawę pana Yon. Szło bowiem o pana Mauguin, reprezentanta przyaresztowanego za długi. — Pan Larochejacquelein opierając się na nietykalności członków zgromadzenia narodowego przedłożył wniosek, aby pana Mauguin niezwłocznie wypuszczono na wolność. Minister sprawiedliwości Rouher wstąpił dwa razy na mównicę utrzymując przeciwne zdanie. Odtąd przybrała debata barwę wyłącznie polityczną, a wieczny antagonizm między parlamentarnymi prerogatywami i prawami władzy wykonawczej znowu wystąpił na scenę. Na tem polu stanęli znowu w zgodzie legitymiści z lewą stroną i ministeryum poniosło klęskę. Zgromadzenie wydało dekret uwolnienia p. Mauguin. (B. Z.)

(Wiadomości potoczne z Paryża.)

Paryż, 26. grudnia. W izbie prawodawczej toczyły się dzisiaj dalsze obrady nad wnioskiem do ustawy o przywilejach i hypotekach i przyjęto mnóstwo artykułów aż do 2129 włącznie.

— Dnia 12. grudnia wycenił niedobór roku bieżącego 150 mil. franków.

— Monitor ogłasza dekret postanawiający nowy termin dla dodatku do rent państwa dnia 31. grudnia 1850. Warunki submisji co się tyczy kaucyi są te same; tylko terminu rat zmieniły się. — W przecięciu przyzwala minister finansów kredyt 70 dni.

— Pierwszego czwartku po nowym roku odbędzie się zgromadzenie francuskiej akademii, by oznaczyć dzień wyboru kompletnego zamiast zmarłego akademika Droz. Dotychczas ubiegają się o tę posadę pp. Montalembert, Alfred de Musset, Philarite, Chastler i Ponsard. Akademia medycyny mianowała pana Orfila prezydentem, Louis wice-prezydentem, a pana Gibert sekretarzem.

— *Journal des Débats* podpisał przed kilką dniami list o kwestyi złota: „Jeden z abonentów.“ Za przestępstwo przeciw obowiązkowi podpisywania artykułów zapozwano go przed sąd.

Były minister Duchatel przybył do Paryża.

Belgia.

(Obrady w izbie reprezentantów.)

Bruksela, 25. grudnia. Na wczorajszym posiedzeniu izby reprezentantów toczyły się dalsze debaty nad wnioskiem do ustawy przedłożonym od rządu względem monet złotych, który się zasadza na obawie, że Francją zmieni niebawem swój system monety. Po zwawej dyskusyi przyjęto w niezmiennej formie pojedyncze artykuły projektu rządowego. Cztery artykuły wspomnianego projektu są następujące: „Art. I. Pierwszy art. ustawy z 31. marca 1847 nakazujący bicie monety złotej na 10 i 25 franków, znosi się niniejszem. Art. II. Rząd jest upoważniony znieść legalny kurs tych w sumie 14,646,025 franków wybitych monet złotych. Nim jednak z tego pełnomocnictwa zrobi użytek, wyznaczy termin dla ich wymiany w kasach państwa według wartości nominalnej. Art. III. Zagraniczne monety złote przesiłają mieć w Belgii kurs legalny. Art. IV. Niniejsza ustawa będzie z dniem ogłoszenia obowiązującą.“ Potem przyjęto cały wniosek do ustawy większością 52 głosów przeciw 16.

(D. R.)

Szwajcaryja.

(Rozporządzenie rządu genewskiego.)

Rząd genewski wydał następujące rozporządzenie: „Rada państwa mając na uwadze obecność wojsk obcych w bliskości kantonu genewskiego, rozporządza: „Żaden obcy wojskowy nie będzie na ziemię terytoryum genewskiego przyjęty w mundurze lub wojskowym ubiorze.“ Prefekt francuski departamentu Gex kazał następnie ogłosić w głównem mieście swego departamentu obwieszczenie tej osnowy: „Żaden wojskowy federacyi lub kantonu genewskiego nie będzie przyjęty w terytoryum francuskiej republiki w mundurze lub wojskowym ubiorze.“ „Constitutionnel“ sądzi, iż rząd genewski wydał powyższe rozporządzenie dla zmodyfikowania tego środka, który był dniem wprzód przywiódł przeciw wychodźcom do wykonania.

(D. R.)

Włochy.

(Pocztą włoską.)

Florencya, 24. grudnia. Tak w Piza jako i we Florencyi rozszła się była wieść, jakoby partya konstytucjonalna zamyslała o demonstracyi. „Statuto“, oddany całkiem tej partyi, zaprzecza temu stanowczo. Konstytucyoniści — pisze dziennik pomieniony — nie są zwolennikami ulicznej polityki; liczą oni na powolny lecz nieochybny skutek ducha czasu i przysposobienie umysłów, lecz zgorzenia i zdradności wywoływać wcale nie myślą.

Neapol, 20. grudnia. Na jednym z nadszłych tu paropływów przybył pewien pasazer z niedokładnym paszportem, i z tego się tylko mógł wykazać, iż urodzony w Konstantynopolu przemieszkiwał ostatnimi czasy w Sardynii. Odprowadzono go do prefektury i osadzono w areszcie wespół z jednym przytrzymywanym literatem, który wybadaniem sposobu myślenia i zamiarów swego towarzysza chciał sobie zjednać u władz pewne względy. Jakoż miało się istotnie okazać, iż przybysz ten przywiózł z sobą ważne w demokratycznych dążnościach papiery, i ukrywał je przy sobie starannie. — Proces „*Setta del unita italiana*“ blizki już ukończenia. Na ostatnim posiedzeniu wypalił przypadkiem karabin jednego zandarma; w sali sądowej wszczął się poptoch niezmierny, a zebrani widzowie wynieśli się z niej prawie co do jednego. (Ausr. Kor. lit.)

Niemiec.

(Depesze telegraficzne.)

Kassel, 31. grudnia. Korpus egzekucyjny feldmarszał-lejtnanta Legeditsch wyruszył wczoraj z Fuldy do Szlezwig-Holsztynu. W dwóch kolumnach przyjdzie na Fritzlär do Kassel, wypocznie tu dnia 5. stycznia, poczem się uda w dalszy pochód do Karlshafen przez Hanowerskie.

Hamburg, 30. grudnia, 2 godz. z południa. Wojska austriackie przeznaczone do armii egzekucyjnej przeciw Szlezwig-Holsztynowi mają z Bamberg na Magdeburg niezwłocznie udać się koleją żelazną do Lauenburg, gdzie stoną w 10 do 12 dniach. Austriacki pułkownik Gablentz przybył do Hamburga.

Drezdno, 30. grudnia. Książę Schwarzenberg jest tu dziś spodziewany, a w tych dniach odjedzie do Wiednia. Hrabia Alvensleben przybył tu znowu; minister Manteuffel niepowróci tu jeszcze temi dniami. (B. Z.)

— Litogr. „Koresp. austr.“ donosi: Niezawodne wiadomości z Niemiec donoszą, że niejaka część dawniejszej partyi Gotajskiej zamierza złąć się z partyą republikańską. W tym duchu będzie zmieniony program kilku dotychczasowych organów partyi. Na tem rozprężeniu się bardzo nieczystego żywiołu, mogą rządy tylko zyskać, a większa część tych, którzy są za realnem posiadaniem i porządkiem, spowodowana koniecznością stosunków, stanie pod sztandarem konserwatystów.

(Powrót Elektora do rezydencyi.)

Kassel, 28. grudnia. Przy wczorajszym powrocie Elektora do swojej rezydencyi nie widać było ze strony ludu żadnej ostentacyi. Pociąg kolei przybył około pół do piątej. Pułk huzarów elektorskich i jeneralicya przyjmowały elektora u wagonu. — Elektor wsiadł do dwusprężnej karety i jechał śród szpaleru utworzonego z pułku gwardyi do pałacu, woprzód jechali trębacz i jeden szwadron huzarów elektorskich, a w tyle dwa szwadrony. W pałacu zgromadzili się na wezwanie marszałka dworu publiczni urzędnicy czterech wyższych klas, dla powitania Elektora. Elektor okazał się dla nich bardzo uprzejmym, i niektórych z nich kazał sobie przedstawić. Poczem wyszedł przed pałac i kazał rozstawionym na placu Fryderyka pruskim, austriackim, bawarskim i kurheskim wojskom defilować przed sobą, przyczem lud witał pruskie i nasze wojsko grzmiącym hurra. Feldmarszał-lejtnant hrabia Leiningen, jenerał-lejtnant Peuker, tudzież książę Thurn i Taxis byli także w pałacu. W przysyły poniedziałek spodziewana jest małżonka Elektora. Wczoraj rano ogłoszono dzwóńkiem miejskim, że pod uniknieniem ekzokucyi należy jak najspieszniej płacić podatki. Naczelnym burmistrz otrzymał do 15. jeszcze 25 żołnierzy egzekucyjnych, a administracyjny urzędnik Hess również 15 żołnierzy. Członkom rady miejskiej miano dziś wieczór postawić egzekucyę. Są tu także Hassenpflug, Haynau i Volmar.

(Rozporządzenie królewskie przeciw nadużyciom druku.)

Sztuttgarda, 28. grudnia. Dzisiejszy numer dziennika rządowego zawiera królewskie rozporządzenie przeciw nadużyciom druku. Najgłówniejsze postanowienia są: Każdy arkusz albo zeszyt wychodzący w królestwie gazety ma być podpisany nazwiskiem redaktora. Redaktor ma być obywatelem państwa, liczyć przynajmniej 25 lat i stałą siedzibę mieć w kraju. Skazany na karę hańbiącą nie może być redaktorem. Następnie wykluczony jest na dwa lata od redakcyi, kto się dopuści przestępstwa druku, nim jeszcze upłynie 6 miesięcy od publikacyi ostatniego wyroku względem ukarania przestępstwa tego samego rodzaju. Redaktor odpowiedzialny jest za treść gazety w każdym razie tak jak autor, jeżeli niedowiedzie, że przyjeżdżo karygodny artykuł bez jego wiedzy i winy. Do rządów obwodowych jako władz karnych należą sprawy przekroczenia tych przepisów.

(Potyczki forpocztowe. — Jenerał Gerhardt dymisyonowany.)

Rendsburg, 27. grudnia. Na linii forpocztowej naszej przedniej straży zaszły wczoraj małe potyczki, mianowicie pod Lotorf i Westerthal; w ostatnim miejscu odparła patrol forpoczty duńskie, musiał się jednak cofnąć, gdy Duńczykom pomoc nadeszła. —

Straty żadnej nie ponieśliśmy. — Jenerał-major v. *Garhardt*, został usunięty od służby rozkazem do armii z dnia 26. b. m., ponieważ bez urlopu opuścił armię. Obecnie ma bawić w Hamburgu. (D. R.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 28. grudnia.)

Metal. austr. 5% — 73 $\frac{1}{2}$; 4 $\frac{1}{2}$ —. Akeye bank. 1054. Sardyńsk. 33. Hiszpańskie 3% — 33 $\frac{1}{2}$. Polskie 300 — 135 $\frac{1}{2}$; 500 — 80.

Prusy.

(Konferencya. — Bada ministrów.)

Berlin, 30. grudnia. Dzisiaj zrana odbyła się konferencya między pruskim prezydentem ministrów, księciem Schwarzenbergiem i komisarzami mianowanymi dla Szlezwig-Holsztynu.

O godz. 12. odbyła się rada ministrów, po której ukończeniu p. prezydent ministrów udał się do Charlottenburga dla przedłożenia propozycji Jego król. Mości.

Słychać, że książę Schwarzenberg opuści dzisiaj jeszcze Berlin nocnym pociągiem. Czyli pan Manteuffel uda się powtórnie do Drezdna nie wiadomo jeszcze; będzie tu jednak obecny w dzień otwarcia izb. (D. R.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 30. grudnia.)

Dobrowolna pożyczka 5% — 105 $\frac{1}{4}$ L. Oblig. długi państwa 84 $\frac{1}{4}$. Akeye bank. 95 $\frac{3}{8}$. Polskie listy zastawne 94 $\frac{1}{4}$ L. Polskie 500 — 80 $\frac{3}{4}$; 300 — 139 $\frac{3}{4}$. Frydrychsdory 13 $\frac{1}{12}$. Inne złoto za 5 tal. 8 $\frac{1}{4}$. Austr. banknoty —.

Rosya.

(Zmiana urzędników. — Zakaz przebywania za granicą.)

Z dniem 13. stycznia r. b. (1. stycznia dawnego stylu) będą polscy urzędnicy pograniczni w Polsce rosyjskiej usunięci od służby i zastąpieni urzędnikami rosyjskimi, dla których już pozamawiano pomieszkania. Mają być uorganizowani po wojskowemu; liczba ich przewyższa dotychczasową ilość dozorców prawie w dwójnasób.

Ze strony ces. rosyjskiego rządu zakazano dłuższy pobyt za granicą hrabi Anatolowi Demidoff, który się ożenił z księżniczką Matyldą Bonaparte. Jakoż hrabia powracał już przez Warszawę do Petersburga. (D. R.)

Wyspy Jońskie.

(Zajścia na wyspach Jońskich.)

Według listów prywatnych z wysp Jońskich zamknięto sesję parlamentu tych siedmiu wysp jak zwykle nagłym odroczeniem, tak że nie można było inaczej sobie postąpić, jak tylko rozpocząć liczne i ważne czynności, których program najcenniejsi członkowie izby wypracowali. — Drugie to odroczenie izb jońskich nastąpiło przez angielskiego lorda komisarza, który się obawiał, aby nieprzyjęto dekrety, w którym te siedm wysp swoje niepodległość ogłaszają. Rzeczony dekret jest następującej osnowy:

„Ze względu, że niepodległość, udzielnosc i narodowosc każdego ludu są naturalnymi i niepozbitymi prawami; ze względu, że lud siedmiu jońskich wysp stanowiąc nierozdzielna część heleńskiego ludu, pozbawiony jest obecnie używania i rzeczywistego wykonywania tych praw; ze względu, że całkiem zniknęły powody, mocą których ten lud poddano pod angielską opiekę w skutek traktatu, do którego nigdy nie dał swojego przyzwolenia; nakoniec ze względu, że pewna część heleńskiego narodu, do której ten lud należy, to znaczy, że niezawisła Grecya już odzyskała swoje narodowe i udzielne prawa; z tych powodów oświadcza pierwsze wolne zgromadzenie reprezentantów siedmiu wysp: że jednogłośnie, stałem i niezachwianem postanowieniem siedmiu heleńskich wysp jest zdobyć na nowo swą niepodległość i do swego własnego narodu, do niepodległej Grecyi się przyłączyć. — Uroczyste to oświadczenie będzie przez poselstwo izby doręczone opiekunczemu mocarstwu, by tym sposobem zawiadomić o niem inne mocarstwa europejskie, aby się te przyczy-

Odbędzie się w Poniedziałek dnia 6. stycznia w sali reutowej muzyczna próba tańców ułożonych na tegoroczny karnawał. Zwykle podobne popisywanie się bywało jedynie podniętą, do przygotowania zabaw zapustnych; i chociaż niewinnej zabawie bynajmniej przymawiać nie myślimy, nadmienić jednak winniśmy, że ta razą próby te publiczne w szlachetniejszej nierównie myśli ogłoszone zostały, bo w zamiarze podniesienia funduszu przeznaczanego na zakupienie drzewa i obdzielenia opału pomiędzy biednych w ciągu dotkliwej zimy. Dochód wprawdzie ze wstępu po 10 kr. od osoby a jeszcze po odliczeniu kosztów za ogłoszenia kartami i oświetlenie sali pewnie nie przyniesie zbyt wiele, ale zawsze będzie dowodem, ile pałamy społecznym litością dla naszych spółbraci, dzielących równie nasze uciechy jak i cierpienia publiczne. Zapewnie ciekawosc i znany gust publiczności do muzyki zachęcić może wielu, pewni jednak przytem jesteśmy, że uznanie pięknego zamiaru, ażeby spółmieszkańcom przynieść ulgę w cierpieniach przywoła liczne zgromadzenie i poda biednym sposobność wynurzania wdzięczności swojej za datek z ochotą dla niej wniesioną.

Do dzisiejszej Gazety dołączony jest Dodatek Tygodniowy Nr. 1.

Główny Redaktor M. Srzeniawa Sartyni.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.

niły do spieszego wykonania niniejszego dekretu. Grecya (Korfu), 8. grudnia 1850.“ Następują podpisy.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie z dnia 3. stycznia.)

Lwów. Na naszym dzisiejszym targu sprzedawano korzec pszenicy po 21r.45k., żyta 15r.37k., jęczmienia 10r.30k., owsa 7r. 15k., prosa 22r.30k., hreczki 11r.30k., kartofli 6r.15k.; — cetnar siana po 4r.20k., okłotów 3r.26k.; — sag drzewa bukowego po 35r., sosnowego 27r.30k., dębowego 30r.; — kwarta krup pszennych kosztowała 22k., jęczmiennych 11k., jaglanych 16k., hreczanych 13k., żytniej 10k., — piwa 10k., — wódki przedniej 1r.15k., szumówki 50k., — za funt masła płacono 1r., łoju 20k., mięsa 12 $\frac{1}{2}$ k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 4. stycznia.

	gotówka		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	47	5	54
Dukat cesarski	5	50	5	56
Półimperyał zł. rosyjski	10	8	10	12
Rubel śr. rosyjski	1	58	1	59
Talar pruski	1	48	1	50
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	27	1	30
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr.	91	30	92	30

(Kurs wekslowy wiedeński z 30. grudnia.)

Amsterdam 178 $\frac{1}{2}$ p. 2. m. Augsburg 129 $\frac{1}{2}$ p. uso. Frankfurt 128 $\frac{3}{4}$ p. 3. m. Genua 148 p. 2. m. Hamburg 191 $\frac{1}{2}$ p. 2. m. Livorno 124 $\frac{1}{2}$ p. 2. m. Londyn 12.27. p. 3. m. Paryż 150 $\frac{1}{2}$ p. 2. m. Agio duk. ces 31 $\frac{1}{2}$. Napol. 10.4. Szuf. 17.28. Agio srebra 28 $\frac{1}{2}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. stycznia.

Hr. Drohojewski Józef, z Jordanówki. — Hr. Drohojewski Zygmunt i Kazimierz, z Balic. — Hr. Skorupka Leon, z Krakowa. — Hr. Zamojski Adam, z Brodów. — PP. Kłodziński Adam, z Jastrzabek. — Barański Karol, z Chłopczyce. — Stanek Wincenty, z Wiszenki. — Raczyński Jakób, z Krowic. — Obertyński Wacław, z Sawczyna. — Udrycki Adolf, z Choronowa. — Żukiewicz Konstanty, ze Steniatyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. stycznia.

Hr. Starzyński Stanisław, do Derewni. — PP. Domaradzki Seweryn, do Stanimirza. — Perelli Wilhelm, do Woli arłamowskiej. — Niezabitowski Napoleon, do Nakła. — Jabłonowski Franciszek, do Wierzbicy. — Stecki Adolf, do Srodopola. — Jędrzejewicz Sperat, do Glińska. — Raciborski Feliks, do Łukawicy górnej. — Jelowicki Wacław, do Zaleszczyk.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. stycznia.

Pora	Barometr wmiarzewied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 2 4	+ 2°	+ 3°	zachodni	pochm. mgła
2 god. zr.	28 2 0	+ 2,4°	+ 2°	"	"
10 g. w.	28 1 9	+ 2,5°		półn.-zachodni	"

TEATR.

Dziś: na dochod JP. Heigel komedya niem.: „Die Erzählungen der Königin von Navarra“ oder „Revanche für Pavia.“

Ujęto przed kilku dniami w naszym mieście waleśająca się dziewczkę 17—18letnią żydowską, wynędziała i niemą przytem, o której nie wiedzą dokądby należała. Po odbywanych śledztwach wprawdzie dowiedziano się, że przed kilkunastą dniami gadała, ale nikt dowieść nie był w stanie by od siedmiu dni co w ustach miała. Żadne też sposoby nie mogły ją skłonić, ażeby przemówiła lub przyjęła jakie pozywienie do siebie; podsuwano jej napój i jadło na próżno. Wzięto ją do szpitalu pod dozór lekarski.

Na ostatni targ przybył tu chłop z okolic Lwowa przepatrywać, czy nie odszuka skradzionych sobie koni, a przytem w myśli zanieść żałobę swoją do starostwa grodzkiego. Dochodząc dostrzegł u jakiegoś kolegi biczysko swoje; i chociaż pewnie nie czytywał kuglarzów Krasickiego, dokręcił biczysku bicza i co większa, konie odszukał.